

S-äänteen muodostaminen

S-äänne muodostuu siten, että kieli on kourumaisena ylätuhampaiden takana hammasvallia vasten. Kielen ja hammasvallin väliin jää siis pieni rako, josta ilma kulkee. Kielenkärki ei saa tulla hampaiden väliin tai alaetuhampaita vasten. Ilmavirta puhalletaan kevyesti kielen keskiosan kohdalta ulos. Samassa paikassa ääntyvät myös mm. D- ja R-äänteet.

S-äänteen tuottamista varten kielen lihasten hallinta tulee olla riittävää sekä leuan ja kielen liikkeet eriytyneet. Näihin pyritään erilaisilla suujumppaharjoitteilla.

Harjoittelun vaiheet:

1. Lisätään tietoisuutta kielen liikkeistä suujumpalla
2. S-äänteen tutkiminen ja muodostaminen
3. S-äänteen yhdistäminen vokaaleihin
4. S:n käyttäminen harjoittelutilanteessa
5. S:n käyttäminen spontaanissa puheessa

Yleiset harjoitteluohjeet:

- Harjoituksia on hyvä tehdä päivittäin, noin 5–10 minuuttia kerrallaan.
- Harjoittelun tulee olla mukavaa: aikuinen ja lapsi tekevät harjoituksia yhdessä.
- Aikuinen näyttää oikeaa mallia.
- Harjoittelussa voi käyttää peiliä apuna. Se voi auttaa lasta hahmottamaan kielen oikean paikan.
- Aikuisen tukea ja apua tarvitaan paljon. Rohkaiseminen ja onnistumisen elämykset kannustavat lasta yrittämään. Jos lapsi innostuu asiasta, hän jaksaa harjoitella ja saavuttaa tuloksia.
- Joitakin lapsia voi innostaa harjoittelutaulukko, johon merkitään harjoittelukerrat (ks. sivu 2).
- Lapsen puhetta ei saa korjata jatkuvasti. Puheeseen kiinnitetään huomiota vain harjoittelutuokiossa tai sovittuina hetkinä.

Harjoitteluun ei saa pakottaa, eikä väsyneenä kannata harjoitella. Jos lapsi ei ole vielä kiinnostunut harjoittelusta, kannattaa asiaan palata myöhemmin.

Mukavia harjoitteluhetkiä!

Harjoittelutaulukko: Väritä kuva, kun olet tehnyt päivän harjoitukset!

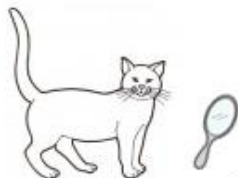
Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai
						
						
						
						
						

Puheterapia, Eksote 2016

S-PORTAAT:

Kulje portaita kohti timanttia ja S-äännettä. Voit piirtää itsesi tai pupun portaille siihen kohtaan, missä olet menossa harjoittelussa.

Käytä harjoittelussa apuna peiliä!

olen harjoitellut ahkerasti ja saan timantin

osaan nostaa kielen reunat ylös

osaan nostaa kielen leveänä ylähuulelle

osaan liikuttaa kieltä niin, että leuka pysyy paikallaan

osaan nostaa kielen kärjen ylähampaiden taakse

S-äänteen tutkiminen ja muodostaminen

Kielen liikkeitä on hyvä harjoitella peilin ääressä yhdessä aikuisen kanssa. Aikuisen on hyvä myös itse kokeilla äännettä ja miettiä, mitä omassa suussa tapahtuu, ja keskustella lapsen kanssa yhteisesti havainnoista. Kun suujumppaliikkeet onnistuvat, lapsella on edellytykset S-äänteen muodostamiseen.

Sihinän oikean paikan voi tarkistaa myös ns. kissanviikiharjoituksella. Pane mehupilli tai kynä poikittain ylä- ja alahampaiden väliin. Nosta kielen kärki pillin tai kynän yläpuolelle S:n ääntymäpaikalle ja suhistele. Kun sihinä alkaa onnistua, kokeile sihinää ilman kynää/pilliiä. Jotta hampaat eivät mene yhteen, voit laittaa tarvittaessa myös sormen hampaiden väliin.

Huomioi harjoittelussa seuraavat asiat:

- kieli on ylahampaiden takana piilossa, eikä tule hampaiden väliin
- hampaiden väliin jää rako (sormi tai kynä mahtuu hampaiden väliin)

S:n ääntymäpaikan voi löytää myös D-apuäänteen avulla.

Vahvista kieltä D-pompotteluilla ja kokeile S:ää D:n avulla:

Juokse kilpaa muurahaisena:

da da da
de de de
di di di
do do do
du du du
dy dy dy
dä dä dä
dö dö dö

Pompi pallona:

dan dan dan
den den den
din din din
don don don
dun dun dun
dyn dyn dyn
dän dän dän
dön dön dön

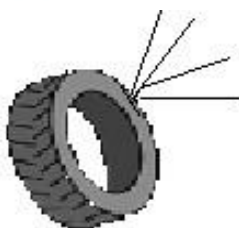
dssss ssss

dssss ssss

dssss ssss ssss

pssss ssss ssss

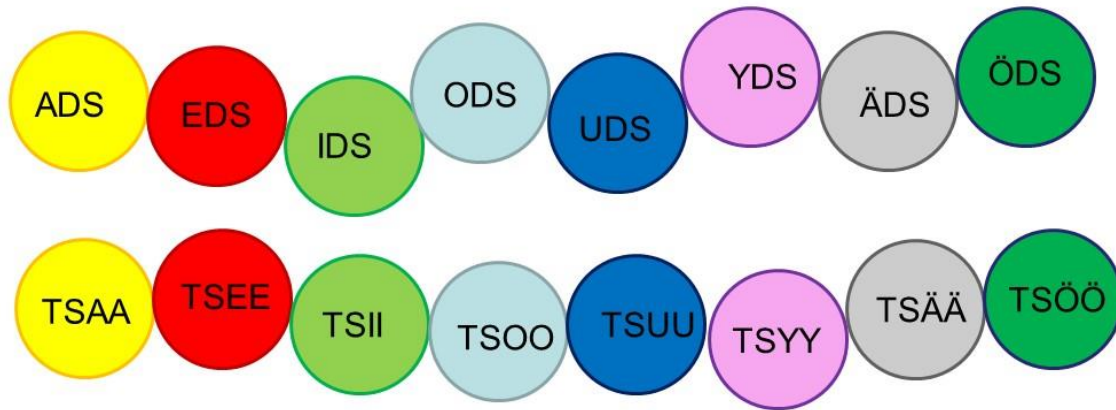
dssss ssss ssss

dss dss dss dss

S-äänteen yhdistäminen vokaaleihin

Kun lapsi on oppinut ääntämään S:n erillisenä äänteenä, harjoitellaan sen yhdistämistä vokaaleihin: a, e, i, o, u, y, ä, ö.

Vokaaliin yhdistämistä voi kokeilla myös vuorottelemalla vokaalia ja S:n sihinää.

Esimerkkejä:

1. S-KÄVELY:

Kävellään hitaasti niin, että toisella jalalla astuttaessa sanotaan sihinää ja toisella vokaalia.

2. S-KEINU:

Keinutaan vasemmalle ja oikealle: toisella puolella sanotaan sihinää ja toisella vokaalia.

3. S-KÄSIJUMPPA:

Heilutetaan käsiä: toisen käden noustessa sanotaan sihinää ja toisen käden noustessa vokaalia.

